

Vejens skadespoint og trafiksikkerhed – Er der behov for et nyt skadespoint som kan benyttes som trafiksikkerhedsindikator?

Kira Hyldekær Janstrup, Mette Møller, Ninette Pilegaard
Email: {kija, mette, nipi}@ dtu.dk

Resumé

Den haltende vedligeholdelse og prioritering af vejene i de enkelte kommuner er efterhåndende et omdiskuteret emne. I de senere år har man derfor i mange af landets kommuner haft fokus på at indsamle data for, hvilken stand kommunens veje er i. Imidlertid er disse data primært blevet brugt til at vurdere, hvornår det rent økonomisk bedst kan betale sig at vedligeholde vejene og ikke ud fra et trafiksikkerhedssynspunkt. Den økonomiske vejvurdering er lavet ved at beregne et såkaldt skadespoint for alle vejstrækninger. Skadespointet er en form for karakter som udregnes på baggrund af en række vejskader herunder revner, stentab, krakeleringer, afskalninger, slaghuller, sporkøring, lunger mv. Hver vejskade bidrager til skadespointet ud fra den beregnede procentdel af skadesomfanget og vægtningen af skaden. Dette skadespoint gør det derfor muligt at sammenligne de enkelte vejstrækningers tilstand og dermed give et overordnet indblik i kommunens vejnet. Som noget nyt, har dette studie til formål at undersøge, om skadespointet også kan bruges til at sige noget om trafiksikkerhedsniveauet på kommunevejene, ved at sammenkæde trafikuheldsdata med vejdata.

I studiet benyttes trafikuheldsdata samt vejdata fra Århus kommune, i perioden 2010-2015. I studiets analyser findes et signifikant højere skadespoint på de vejstrækninger, hvor der ikke er registreret trafikuheld sammenlignet med de vejstrækninger, hvor der er sket uheld. Dette kan måske nok virke overraskende. Det kan dog forklares ved, at skadespointet ikke er lavet ud fra et trafiksikkerhedsperspektiv. Analyserne afslører endvidere, at der er registreret signifikant flere sporkøringer og rabat opspring på veje med uheld sammenlignet med veje uden uheld. Samlet set peger analysen således på, at det nuværende skadespoint ikke umiddelbart kan bruges til vurdering af trafiksikkerheden. For at kunne bruge det nuværende skadespoint til en trafiksikkerhedsvurdering, er det nødvendigt at vægtningen af vejskaderne ændres, samt at vejskader, som ikke indgår i det nuværende skadespoint bliver tilføjet. Helt grundlæggende rejser analyserne således det spørgsmål, om der er behov for at udarbejde et ”alternativt” skadespoint, som udelukkende tager højde for vejskadens indflydelse på antallet af trafikuheld samt alvorlighedsgraden af et trafikuheld. Dermed vil et ”alternativt” skadespoint kunne give kommunerne information om hvilke vejes vedligehold der skal prioriteres højest ud fra et trafiksikkerhedsperspektiv.